

לכד בהרים, בין
עצים, דובים
ומפולות, בלי
קליטה, בלי
חשמל ועם דרך
אחת לחזור
הביתה בשלום

הנשירה

בקרפטים

‘פתאום, אחרי תשע
שעות טיפוס בין
סלעים, עצים
ומפלים, כשהגשרים
מאחורינו קרסו
במפולת, ראינו
שני מטיילים
רצים. זהירות!
אתם בטריטוריה
של אמא דובה
עצבנית. תברחו!
רצנו מבועתים כל
הדרך עד לבקתה
העויינת’ | ישראל
גרובייס הצטרף
למסע הישרדות
עוצר נשימה בהרי
הקרפטים, וחזר
עם יומן מסעיר
ישראל גרובייס

כל פסיעה מחושבת. השורדים מטפסים ברגע של הפוגת גשמים

הכנה לחיים. מתחלקים לקבוצות לאחת צהרים

”כשאני מגיע ל'שלוש', כולם מכבים את הפנסים.”

”שלוש!” אפשר למשש את החושך. את הכפורה את הגב שצורח מכאבים. ”לנשום עמוק”, נשמעת ההוראה. ממשיכים ללכת. בזהירות-בהירות. יש כאן מדרון מסוכן. אט-אט העין מתרגלת לחושך. צועדים בזהירות. רק רחש צעדים ואבנים מידרדרות. גשם מתחיל לטפטף. שוב נעצרים. בתוך החושך. ”כל אחד נותן יד לחבר שילדו. אנחנו עושים מעגל גדול”.

יד לכה אוחזות בי מימין. יד נוספת משמאל. שקט ואפלה. נקודות האחיזה היחידות הן שתי הידיים הצעירות שאוחזות ברפיון. ”תקשיבו”, הוא לוחש. ”תקשיבו לעצמכם. לנפש. חצות לילה עכשיו”, הוא לוחש. ”זמן גדול ונשגב”.

בחסות החושך והידיים המושטות, אני מנסה לעצור לרגע ולשחזר את אירועי היממה. זה התחיל בחום הלוהט של בית שמש ומסתתים פה על פסגת הר בלי שם, אי שם בקרפטים הקפואים של רומניה. אני לא מכיר אף אחד מהסובבים. גם לא את אלו שאני אוזח בידיהם באחוזה כל כך נואשת.

”כל אחד מאיתנו”, לוחש הקול מתוך האפלה, ”עבר לא מעט חוויות בשנים האחרונות. יש לנו משקעים. הצלחות. כישלונות. היו גם עלבונות, פגיעות אישיות. את כל זה אנחנו סוחבים לכל מקום. עכשיו, אנחנו כאן. אף אחד לא רואה. כאן זה רק אנחנו ואבא שבשמים, שנמצא איתנו ברומניה כמו בארץ. עכשיו אני מבקש שנפנה אליו. כל אחד בשפה שלו. ”אנחנו הולכים עכשיו לקרוא לו. כל אחד איך

שהוא רגיל. 'אבא', 'טאטע', אפשר גם 'דדי'. כל אחד בשפה שהוא קורא לאבא שלו. בכל פעם שנסיים עשר קריאות, נגביר את הקול וגם נחזיק חזק יותר את הידיים”.

בלי שאני מבין למה, צמרמורת קדחתנית עוברת לי בגב. הידיים רועדות. אחיזה מגששת וקריאות בשלל שפות נשמעות. מהדקים אחיזה. מגבירים קול. משחררים מטענים. מתרפאים.

ואז פורצות הדמעות. ושוב דממה גדולה. מדליקים את פנסי הראש. אנשים מסביב מוחים מהר עיניים, מסדירים את הנשימה. הקבוצה מלוכדת הרבה יותר וזה ברור ממש.

שלוש משימות קריטיות יש לפנינו: להתפלל מעריב, למצוא מחסה ללילת לילה ולהשביע את הקיבה המורעבת. את, וכל זה כשנקודת היישוב הקרובה ביותר נמצאת במרחק של יותר משעה נסיעה. כשאין קליטה לסלולרי. וכשהיהודי הכי קרוב לכאן, נמצא במרחק נסיעה של שש שעות. יש לנו רק איש את רעהו. וכמובן, את זה שהחזן קורא לו עכשיו "אלוהים אמת". רק שאלה אחת מייסרת את הנפש. מה אני עושה פה?

אורזים: 'יהיה בסדר'

הכל התחיל שבוע קודם לכן. מישהו שסיפר על קבוצה מופלאה מביתר עילית שיוצאת למסע הרפתקני יוצא דופן בהרי הקרפטים של רומניה. ארבעה ימים, הרחק הרחק מהציוויליזציה, לבד בהרים, בלי חשמל, בלי סלולרי, עם מפה ואור כוכבים, תרמיל אחד לנפש

לינה תחת כיפת השמים. חברי הקבוצה לנים בחצר הבקתה

אמון בעצימת עיניים. משחק חברה לפיתוח שיתוף פעולה

ושק שינה. איכשהו, מהארץ הרותחת, הכל נשמע כמו חופשה חלומית. לא משהו שאמור להזיק.

ואז אני מקבל טופס שהוא בעצם חוזה שלם. לפני הכל אני מתבקש לאשר שמצבי הבריאותי טוב ושאני מודע לאתגרים שצפויים במסע. משפט אחד במיוחד הודגש: "מדובר במסע עמוק שבנוי על אמון עמוק. אדם זר יכול להפר את האיזון". קראתני, הנהנתי, והרצון לחופש, סנוור לי את תשומת הלב. הפרטים הקטנים חומקים מהעין.

אחרי החתימות מגיעה רשימה של כל מה שחייבים לקחת מהבית. נעלי הליכה עמידות למים ונוחות לטיפוס, מעילי גשם ורוח, פנסי ראש עם בטריות רובריות, בגדים טרמיים וגרבי לילה. והכי חשוב שק שינה אטום. לא משהו שיהודי רגיל להחזיק בבית. אילו רק היה מי שיספר ששק השינה הזה יהיה המיטה שבה אעשה את הלילות הקפואים אי שם בהרים הנידחים.

כמי שמורגל בשיטה העתיקה והמוצלחת של 'נסתדר כבר', מצאתי את עצמי משוחח לילה לפני הטיסה עם מי שאחראי על כל הסיפור הזה, מחנך מוכשר, שעונה לשם ר' חיים כץ. "יש לך את כל הפרטים שצריך?" הוא שאל וביקש תמונה. כשהוא ראה את הנעליים החסידיות הישנות, נמלטה מפיו זעקה: "חס ושלום! זאת סכנת נפשות!" לראשונה התחלתי לקלוט שמהו בחופשה המתוכננת לא הולך להיות שגרת.

הלילה שלפני הטיסה, הופך לליל שימורים. המזוודה נפתחת. מתחילים לסדר מחדש. "הנעליים ושק השינה – חובה", מודיעים לי. גם הפנסים. אני מקבל רשימה נוספת של הדברים שלא מביאים. "לא מצלמה; לא גנן MP3; גם לא טלפון נייד מכל סוג. לא סבון ואפילו לא שמפי".

ואז באה המסגרת המלחיצה. למסע, כך מסתבר, יתלווה גם חובש רפואי מוסמך. ויש גם הוראות מחמירות על הצורך בביטוח רפואי שמכסה גם 'נוקי אקסטרים'. הלב מתחיל לדפוק. ליתר ביטחון אני משחיל עֶרְמָה של כמה ספרים.

אוי, כמה שהגב שלי הולך להתחרט על זה.

להרפתקה הבלתי נשכחת. קשה שלא להישובת בקסמם. צעירים חסידים, עם פאות מסולסלות, חמושים באישונים ולבבות בוערים. לשיבה המיוחדת שלהם – שווה כתבה ארוכה לעצמה – קוראים בשם הייחודי 'ק-ה אכסוף'. שתי מילים מדויקות למצבם של הבחורים הללו, שכל מה שעבר עליהם לא מונע מהם לכסוף ולרצות.

כבר חצי שנה שהם מתכוננים למסע הזה. הם עברו הכשרה פיזית ומנטלית. למדו את תנאי השטח. התנסו בחוויות של ניווט בעזרת מפות. פגשו מומחי שטח, שמעו על שורדים ואפילו עשו לילה חורפי רטוב בתוך אוהל מאולתר במדבר יהודה.

אחת לשבוע מגיע לשיבה שלהם ר' חיים כץ, שהוא לא רק מחנך מוכשר, אלא גם מטפל מוסמך. הוא מכנס אותם ומכין אותם למסע. זה הולך להיות משהו הרבה יותר רדיקלי מסתם טיפוס על הרים תלולים בתת-תנאים. הוא מכשיר אותם למסע פנימי וטיפולי שהם יעשו בתוך הנפש. עכשיו הם מוכנים לדבר האמיתי.

הכנסת האורחים שלהם מדהימה. תוך כדי שהם מאלתרים ספר תורה ומניין לשחרית, הם דואגים להכניס גם את העיתונאי החדש לעניינים. "אל תפחד", אומר לי מישהו מהם, "זה 'מסע הישרדות', אבל זה כף". זרימה של כימיה לוחטת. עד סוף המסע כבר יהיה קשה להיפרד מהם. נשמות צעירות שנצרבות עמוק בלב.

השהות שלהם יחד, הפכה אותם למשפחה אחת. רגע לפני העלייה לכשב המטוס, הם נעמדים בעיגול. מושיטים זרועות למרכז. מחייכים ומנסים לפוגג את הפחד. בכל זאת, החוויה של הימים הבאים לא עומדת להיות פשוטה. חלקם הגדול עולה עכשיו בפעם הראשונה על מטוס. חד אוזן יכול להבחין ברעד קל שהם מנסים להסתיר באמצעות צעקות ושרים. חוגרים. ממריאים.

יוצאים לדרך:

גיטרות בקרן ישן

הדרך להרי הקרפטים עוברת בשדה התעופה הישן והקטן של העיר קראיובה. בשיעורי הבית שהספקתי לעשות בלילה טרוף השינה שעבר עלי – מהרגע שבו קלטתי שהמסע הזה הוא לא מסע ל'נאות דשא' בקרפטים – נאמר שזו 'בירת מחוז דולז'. לא שזה אומר משהו, אבל זה די מרשים. לפחות את כותבי האנציקלופדיות.

יש עוד נתון די מטריד שלא כתוב באנציקלופדיות התקינים-פוליטית, אבל למדינה הזו, או יותר נכון לתושביה – יש שם מאוד לא טוב בכל מה שקשור לגנבות.

נהה, זה מתחיל.

על מפתן בית הנתיבות מתפתח משא ומתן קשור

החוזקות. והנה עוד משהו מיוחד לישיבה הזאת. אנשי הצוות, כמו גם המנהל הרוחני הרב אהרן גומבו, הם חלק מהקבוצות. מלאכת מחשבת של דיסטנס וקרבה עמוקה.

עכשיו מתחילה חלוקת המשאבים. שק תפוחי אדמה לכל קבוצה. סכין. בלון גז קטן לבישול. סיר אחד. קופסאות שימורים שונות. תבליני יסוד. ירקות. פירות וקמח. בשלב זה אף אחת מהקבוצות לא שמה לב. אבל החלוקה כאן, מראה לי ר' חיים, לא ממש שוויונית. קבוצה אחת קיבלה את המלח של כולם. קבוצה אחרת קיבלה יותר שימורים. קבוצה שלישית לא קיבלה קמח. והרביעית מחזיקה בשתי כיכרות לחם רזביות. ויש גם את הקבוצה שקיבלה אש.

”בחיים”, מסביר לי ר' חיים בקריצה, ”צריכים לדעת לפתח כישורי משא ומתן הגונים ויעילים. כל קבוצה עוד תזדקק לכישורים הללו כדי לשרוד”.

במבט של עיתונאי, הדינמיקה שנוצרת כאן בקרון מזכירה משהו כמו פרלמנט יהודי. בשעה הקרובה מרכיבים קואליציות. כל קבוצה בוחרת לה 'ראש', 'גזבר' שאחראי על המצרכים ומחליט מה יאכלו ומתי. ההכרעה הראשונה מזכירה תרגיל פסיכולוגי מפורסם של 'תרגיל המרשמלו': לכל קבוצה ישנה חבילת בייסק' ווייטים קורצת. המסע הארוך הזה לא נגמר. כולם משתוקקים לקצת מתוק. אבל קבוצה שתחסל את הביסקוויטים שלה עכשיו, עלולה להתחרט על כך מחר ומחרתיים.

מתחילים ויכוחים שקטים. "זה על רגל אחת", מסביר הרב גומבו לחבר רעב מהקבוצה שלו, "כל מה שאנחנו צריכים לדעת בחיים. לדחות סיפוקים. אנחנו מתאמצים עכשיו קצת, כדי שאחרי זה יהיה לנו יותר". בקבוצה אחרת נוקטים דרך אמצעית. כל אחד מקבל שתי עוגיות. היתר ננעל בחותמו של השומר.

אחת לחצי שעה בערך הרכבת האיטית נעשית עוד יותר איטית. מישוה מהציורים נעמד מולה עם שלט

לטפס על סולם רעוע. לקפוץ פנימה. דלתות רעועות. קונדוקטור עם כובע מצחייה מפואר, כרטיסיות וניקובים, קרונות שמורים, מכוני תנועה אנושיים – כל מה שהיה לרכבת של המאה ה-19 להציע.

בניגוד למה שסוכם מראש – הקרון לא ממש שמוה כמה מקומיים קשי יום התפרצו לכאן. הבחורים של 'ק-ה אכסוף' מגלים תושייה. מתיישבים בגורן, מוציאים גיטרות בדיוניות ומתחילים לשיר להיטים חסידיים. הגל הראשון של אלו שמבקשים לנמנם את הדרך בשש השעות הבאות – ממהרים לעבור קרון. מחייכים וחושפים טורי שיניים מזהבות. שיני הזהב, כך נראה, הם משאב הטבע של חבל הארץ הזאת. המסע מתחיל.

נוסעים:

קלשונים, גרזנים וקדיש

אם עוד לא הבנתם, זה בדיוק הזמן לנסות להכיר משהו חדש – טיפול באמצעות הרפתקה ומסע. לא ממש טיפול פסיכולוגי שגרת, אלא משהו הרבה יותר חדשני ומורכב. זה נראה כמו טיול שנתי על סטרואידיים, מרגיש כמו חוויה בלתי נשכחת – ועושה בנפש פלאות. בארצות הברית זה כבר הפך למוצר מוכר בציבור החרדי – ר' חיים כץ הוא חלוץ התחום. תזכרו איפה פגשתם אותו לראשונה.

עכשיו הוא כאן. מתחיל בעבודת הגיבוש. בשלושת הימים הקרובים הקבוצה כולה מתחלקת לארבע חוליות. כל אחת מורכבת מחמישה-שישה בחורים. הם יצטרכו ללמוד לשרוד יחד. לגלות אמון ולהתחלק במשאבים. הרבה יותר מורכב ממה שזה נשמע. את הקבוצות הוא מחלק בצורה מדויקת. כל הפרמטרים נלקחים בחשבון. כל קבוצה צריכה להיות מאוזנת. לא כולם כאן מגיל אחד, יש חזקים יותר, יש כשרוניים יותר. הקבוצה צריכה לקבל את כל

המזורה הזאת, קראיובה. תערובת לא ברורה של פאר קדום, עם בנייני שיוון סטאליניסטיים זכר לימים הקומוניסטיים ההם.

יד של ילד יחף מושטת מולי. תווי הפנים החדים שלו, השיער הלא רחוף ובעיקר תווי פניה של אחרותו הקטנה הצועדת לצידו, גם היא יחפה, מזכירים לי עוד נתון מטריד שקראתי על העיר הזאת. קצת פחות מאחוז מהתושבים כאן הם צוענים. שאלות הלכתיות של 'לא תנחם' חולפות בראש, גם האזהרה של ר' חיים לא לנהוג בזבזנות בתקציב. אבל איכשהו היד המושטת הזאת, מעיפה אותי שבעים שנה לאחור. גם אותם, חולף בי הרהור, הנאצים ביקשו להשמיד. יש בינינו אחוות נרדפים. אני נפרד מחמישה לא, כפול שניים. היחפים כמעט פוצחים בריקוד.

נותרה עוד מחצית השעה עד לרכבת. החשש ללכת לאיבוד מחזור אותי אל הכיכר, שם יושבים הבחורים יחד עם אנשי הצוות. מחצית השעה הבאה, היא הזדמנות מרגשת לנתן דעות קדומות על בחורים וישיבות מיוחדות. על הרצפה, ממש לציד, אחד הבחורים מוציא 'משנה ברורה'. "ובלכתך בדרך", הוא אומר לי בחיוך. מעניין מה חשב אותו משגיח שסילק אותו מהישיבה המקורית שלו.

תימהוני קשיש, נצר לימי צ'אושסקו הרודן, מסתובב בין הספסלים. נעמד ונושא נאום חוצב להבות. העוברים והשבים משועשעים. תעסוקה אולטימטיבית לחצי השעה המשמימה. כמו נואם בעולם קדום, הוא מסיים כל נאום בקידה אל ה'קהל' שבספסל מולי. מסיר את הכובע ועובר לספסל ממול לכבוש קהל חדש. בסוף הוא גם מגיע לתיירים הישראליים. כאן הוא משתדל לקצר. אף מילה שהבנתי.

אם היו אומרים לי שהרכבת המקרקשת שמגיעה מולנו נוסעת עם מנוע קיטור – הייתי מאמין. מראה הקרונות המפויחים הללו, מעתיק אותך באחת אל התמונות של מלחמת העולם השנייה. כדי לעלות צריך

עם שורה של נהגי מוניות. כמו יהודים טובים, או כמו רומנים פחות טובים, כל הצדדים מנסים לחסוך יורו. לא רבים התיירים שמגיעים לכאן, ורק בודדים מאלו שעושים זאת הם עם פאות מסולסלות וזקנקני סנטר. מתחלקים לקבוצות.

כל ארבעה מאיתנו נדחפים עם המטלטלים אל תוך מונית אחת. מסכמים להיפגש בתחנת הרכבת. "תהיו חסכנים מאוד. יש לנו תקציב צפוף מאוד של לאי (-שמו של המטבע הרומני המקומי. "ג"), מזהיר ר' חיים כץ. עד מהרה נלמד שזה עוד כלי שאנחנו עומדים לרכוש במסע המסורף הזה. 'חלוקת משאבים' קוראים לזה בשפה גבוהה, במילים שלנו – לדעת להתמודד עם תקציב מזומנים מצומצם במיוחד. לאורך כל שלוש היממות הללו, נסתפק בכמה עשרות יורו לאדם. לא יהיה קל.

ובכן, כשהמונית האחרונה מגיעה לכיכר הראשית של קראיובה, מתברר שהרכבת הבאה למחוז חפצנו, יוצאת רק בעוד שעה וחצי. "אין רגע לבזבז", מכריז ר' חיים, "חייבים להצטייד עכשיו בכל המצרכים הבסיסיים לימים הקרובים".

עכשיו זה עניין של האצלת סמכויות. כל בחור מקבל אחריות מלאה. כמה יוצאים לחפש את השוק הקרוב, לעשות שם רכישה מושכלת של פירות וירקות. שניים אחרים יוצאים לחפש עמדת צ'יינג' להחליף 'יורי' ל'לאי'. היתר מתמקדים. שומרים על החפצים. ברומניה, לפחות לפי הסטריאוטיפ, לא מומלץ לסמוך על אף אחד.

המשימה שלי, כפי שלא הוגדרה בחוזה, לחיות את החוויה. עכשיו אני מנסה לחוות את העיר

צועדים ומתרפאים. ר' חיים כץ וישראל גרובייס במסע

מחסה ברגע. מאלתרים מבנה בשטח

החברים מצטלמים על סוס חולף

מתרגלים. לילה בשק השינה

פותחים לבבות. מעגל שיחה אמץ וחודר

חיים. עכשיו אנחנו מקבלים צורה של חוליית כורי פחם. כל אחד פוסע עם קרן אור במצחו. צועדים לאט-לאט. מחזיקים אחד בשני. "במסלול הזה", הוא מזכיר לנו, "המשימה שלנו לצעוד יחד. ללמוד לשתף פעולה".

לרגע אחד דיוויד נעצה מקצה ההר למעלה הוא מזהה עוד שני פנסי ראש. הם יורדים לכיוון שלנו. יש משהו נוסך הרגעה במפגש עם עוד שני 'סורבייברס' שעושים את הדרך הזאת. קשה לזהות את פניהם. הם מספרד. נמצאים פה כבר כמה ימים. עכשיו הם בדרך חזרה ויש להם בשורה מאוד לא טובה. "הגשר נפל".

הם מוציאים מפות מנוילנות ובשפה של נווטים הם מראים לדיוויד ור' חיים את נקודת המכשול. הדרך שבה תכננו לצעוד נחסמה. הנהר שצף וסחף את המעבר. "תצטרכו לעשות עיקוף של שלוש שעות. אתם לא יכולים לעשות את זה בלילה". רעם בליל סגריה.

ר' חיים מנצל את המשבר הזה לצורכי טיפול. כמו בכל פעם שיש לו מסר להגיד לנו, הוא מכריז: "פתחו עיגול". הבחורים מתייציבים במעגל אחד גדול. במעגל, הוא מסביר לי, כולם שווים. כולם רואים את כולם. זה חובה לתהליך. עכשיו הוא פותח בהסבר על כך שגם בחיים יש פתאום תקלות לא צפויות. כל השאלה היא איך מגיבים אליהן.

רגע המשבר הופך לאחד מרגעי השיא של המסע. ר' חיים מבקש לכבות את הפנסים. להחזיק ידיים.

הוא מזכיר שהמסע הזה הוא רק משל לחיים שלנו. לפיתולים, להרפתקאות, לקשיים שאנחנו צריכים לצלוח. "אבל לפני הכל צריכים לנקות את כל המשקעים שהצטברו. אנחנו לא יכולים לצאת לדרך עם כל כך הרבה משקל. אני מבקש עכשיו שכל אחד מאיתנו יחשוב עכשיו על משהו שלוחץ לו על הלב. על איזו מועקה. מילה לא טובה שמישהו אמר לו, צרה שקרתה לו, קושי שהוא מתמודד. בואו נשחרר את זה".

יד רכה אוחות מימיני. עוד יד בשמאל. אין לי מושג מי כאן ומי שם. שתי נשמות מדהימות שיוצאות למסע. אפשר להרגיש לפי זרם הדם שלהם חווים עכשיו תהליך. ר' חיים מבקש להוציא אנחה. בקול. לנסות לנקות את

עזרה מלמעלה. נושאים תפילה, מבטיחים צדקה ואז יורדים לכביש הראשי.

20 יורו, זה הסכום שמקפיץ לנו תוך כמה דקות ארבעה רכבים ישנים וקטנים. שמשטרת התנועה הרומנית לא תשמע, אנחנו נדחסים שישה בכרס מכונית אחת. לא קל, אבל אין ברירה. הרכבים מתחילים לדהור מול השמש השוקעת. שבילי הכורכר מלאים מהמורות. המנוע משמיע נהמות, קולות גריסה של חצץ.

דיוויד יושב ברכב הראשון. פנס, מפה ומצפן – משמשים לו תחליף ל'וויוז' המודרני שכבר מזמן לא קולט. הוא מזהה אכסניית דרכים, אולי יהיה אפשר לעשות שם את הלילה. בסביבות השעה 22:00 מגיע הרכב האחרון. קול נביחות כלבים מעיד שהגענו. ממרחק אפשר לראות מדורת זרדים שמרססת גיצים כתומים השמימה. כלב רועים לבן רובץ בסמיכות. מסביב יושבים כמה צעירים שותקים באיזה ניחוח של 'רוחניות'. ויש גם גיטרה. מישוה מהם מבקש לשמוע ג'ואיש מיוזיק. הוא מעביר את הגיטרה לידי האמונות של אחד הבחורים.

מתוך החשכה מתחיל להישמע ניגון המיה קרליבכי. "ה-ג-ש-מ-ה ל-ך ו-ה-ג-ו-ף פ-ע-ל-ך, ח-ו-ס-ה, ח-ו-ס-ה ע-ל ע-מ-ל-ך". מהצד הנכרי נשמעים המהומים. יש גם דמעות. מנסים לכבד אותנו בגרעיני דלעת. לא, סליחה, זה אסור לנו. לך תסביר להם מה זה 'הכשר'.

"יש לנו עכשיו שעתיים הליכה. אם נגיע לפני 12, יכול להיות שיהיה לנו מקום מסודר לישון", מכריז ר' חיים כץ. איכשהו, הרגליים שכבר יותר מ-24 שעות לא שכבו, מתקשות לקום מהדשא. הוא לא צריך להתאמץ הרבה. שני רעמים ומטר אימתני מקפיצים את כולנו. ר' חיים כבר מצויד. כל אחד מקבל מעיל שהוא בעצם שקית ניילון ענקית. זה עוטף אותנו עם כל המשאות שעל הגב.

אין ברירה, חייבים להתחיל ללכת.

ניסיתם פעם לצעוד בחושך מוחלט? אל תנסו. רודאי שלא בהר מלא סלעים ומדרונות, כשטיפות גשם מזרזפות על הראש. "תוציאו את הפנסים", מכריז ר'

כובשים את הפסגה. חברי הקבוצה על שן סלע

אותם גם כשרוח נושבת מסביב. והכי חשוב – לדעת לשלוט בגובה הלהבות. בקצרה, אל תנסו.

גם המחסה דורש מומחיות. דיוויד מסוגל להקים מחסה בתוך עשר דקות. כל מה שהוא צריך זה יריעת ברזנט וכמה חוטים. כולם איתו בתיק הקטן שלו. יש לו סט בגדים אחד להחלפה. הוא לא חושש. "אנחנו באזור עם נהרות. אפשר לכבש". הוא קצת דואג על מקורות של מי שתייה. בשלב זה הוא עוד לא בטוח שהנהרות האלו שבדרך מתאימים לשתייה.

"זה לא מפחיד בכלל", הוא אומר לי. וככל שהוא מוסיף לדבר, אני חש את הפחד זוחל לתוך עורי. נכון, יש בעלי חיים בהרים האלו. יש אפילו שמועות על דובים במעלה היער. אבל אנחנו קבוצה מגובשת. כלילה נצטרך להיות יותר זהירים. מזג האוויר קצת יותר סגרירי. אבל גם עם זה אפשר להסתדר.

הרכבת מתרוקנת. אנחנו יורדים בתחנה הבאה. דיוויד מזהה את הנקודה על המפה. מכאן יש כפר קטן. אנחנו צריכים להגיע יותר למעלה, מרחק נסיעה של עוד ארבעים דקות. "אם אתה רוצה להתקשר הביתה", הוא מזכיר לי, "זה הצ'אנס האחרון שלך. למעלה בהרים אין קליטה".

עכשיו, בתוך 'בית הנתיבות', שאינו אלא שני חדרים עתיקים ופקיד אחד עם שיני זהב, אני מנסה להסביר לקטנים בארץ הלוהטת. "אבא הולך לכמה ימים. לא תהיה קליטה". מתנות? אין בהרים. אבל נקנה ליד הבית. משהו גדול. או שאולי נמצא משהו. להיות ילדים טובים. אבא עוד מעט חוזר. "מה? יורד גשם? אצלנו רותח. טוב, להתראות. תתנהגו יפה. בסדר".

מגיעים:

הגשר נפל, סערה בדרך

אפילו מונית אחת לרפואה לא נמצאת באזור. אין ברירה. אם אתם לא רוצים להישאר פה בלילה, תנסו לעשות משהו, מעודד ר' חיים כץ את החברה. "אלתוך, תושייה, אלו כלים חשובים בחיים. צריך לדעת להסתדר". לפני הכל ה'ק-ה אכסופים' מבקשים

מוזרים. לא משהו שהקו הזה ראה בעשרות ואולי מאות השנים האחרונות.

מתכוננים:

טלפון אחרון לילדים

התארגנויות אחרונות. כמה משחקי חברה. הרבה שירים וקצת דיבורים. התבר'ה מסביבי קצת חוששים. מחזקים זה את זה. חלקם שותקים. בשולחן בסוף הקרון יושב דיוויד גולדסטיין. נער אמריקאי, על פי המבטא והמראה הגבוה והגמיש שלו. לפניו פרושה מפה ענקית של האזור. יש לו מצפן והוא מורה הדרך שלנו. ולא, הוא אף פעם לא היה כאן. גם לו זאת פעם ראשונה.

דיוויד הוא טיפוס מרתק. ביום יום הוא לומד בישיבה ברובע היהודי בירושלים. אבל במקצוע הוא 'סורבייבר' או בעברית 'שורד'. מפחיד כמו שזה נשמע. האיש הזה מומחה לשרוד בטבע. בין העצים, בעלי החיים, החושך ופגעי מזג האוויר הוא מרגיש בבית. העיניים שלו בורקות מהמחשבה על מה שהולך לקרות. זה לא פשוט. כבר כמה שנים שהוא לומד את המקצוע הזה בצורה מקצועית. על רגל אחת הוא מנסה להעביר לי כמה יסודות. "כשאתה בטבע, אתה לא מבזבז משאבים". בימים הקרובים, האיש הזה לא מקלף את הירקות, ודאי שלא את הפירות. הוא לא יכול להרשות לעצמו להפסיד ויטמינים ומינרלים. גם כל קלוריה חשובה. הוא לא סוחב פריט מיותר. יש לו סנדוויצ'ים מיוחדים. קטנים ומשביעים.

לפני שאתה יוצא לטבע, אתה צריך 'פייב סי'ס' או בעברית: חמישה דברים שמתחילים באות C. צריך סכין, להתמודדות עם הטבע, עם בעלי חיים, עם קופסאות אטומות, עם שטחים בלתי עבירים ועוד. צריך גם קלוריות. יש גם צורך בקופסה, סיר, או מה שלא יהיה. יש צורך באש. במים וביריעת בד למחסה. כל דבר פה דורש מומחיות. ניקח למשל את האש. כשאתה בטבע אתה חייב לעשות שימוש יעיל מאוד במשאב הזה. לא לבזבז גפרור אחד מיותר. לדעת להדליק מדורת זרדים. לבחור את העצים ולהבעיר

אדום. כך עוצרים רכבת בדרום רומניה. כמה איכרים זקנים עם סלים מטפסים. ממשיכים לעוד יעד. בעוד שעתיים תהיה הפסקה. כבר עכשיו הקונדוקטור מנסה להסביר לנו באנגלית עם מבטא כבד – מפרידים את הרכבת לשניים. הקרון הזה ממשיך ליעד. החצי הקדמי נוסע צפונה.

שעתיים עברו והגיע הזמן ללמוד איך מפרידים קרונות. איך? ברומניה זה הכי פשוט שאפשר. עם פטישים. של 5 קילו. צוות איכרים שלם מתייצב למלאכה. אם לא הבגדים הרשמיים, הייתי בטוח שאני במכרה פחם. כולם עם קלשונים ופטישים. חובטים ודופקים. משמיעים קולות. מגירים זיעה.

בינתיים אפשר לרדת. להצטלם עם הז'נדרמן המעוטר ששותה קפה למטה. להיכנס לחדרון צר שמשמש כחנות ריענון מקומית. לא תמצאו פה מסטיקים, גם לא פחיות זירו. רק תה, יין וקוטלי בשר עם ריח מחניק. ככה מתרעננים פה.

כשסוף סוף מסתיימת עבודת ההרכבה, שמרגישה יותר כמו הקמת בניין, כולם חוזרים. אין מה לחשוש, מי שלא הספיק יכול עוד לקפוץ על הסולם תוך כדי נסיעה שמתחילה בקצב הליכה.

מתקדמים והנוף הופך יותר ויותר נידח. לפי המפה מתברר שאנחנו מגיעים למחוז ההרים. הרבה ירוק כהה, ערוצי מים. כפרים קטנטנים וארובות עשן.

בתחנה הבאה כולם צריכים לרדת. לרוץ על הפסים לרכבת שבאה ממל. יש 120 שניות המתנה, לנו, למזוודות ולכל הציוד. אחרי זה הרכבת יוצאת. תלונות, ניתן להגיש למשרד התחבורה הרומני. הקבוצות כבר מוכנות. הציוד מחולק היטב בין כולם. ברגע הנכון מזנקים. אחרי 119 שניות המבצע מוכתר בהצלחה.

הגענו לרכבת לילה. כאן יש חדרי שינה סגורים. חלקם מלאים באיכרים שנושאים דליים מלאים בפירות פטל ואוכמניות. הכל הופך פסטורלי. זמן מתאים לחגור גארטלען, להיעמד במסדרון ולצעוק 'אשרי' בטרם תשקע השמש. יש תפילת מנחה, ויש זעקות של 'תפילת הדרך'. קדיש, קדושה ועלינו לשבח שלא שמנו כמשפחות האדמה שמביטים עלינו בחיכים

זה החוצה. לאט לאט מגבירים את הקול. מגבירים גם את האחיזה. הגשם מתערב בדמעות. האנחה הופכת לצעקה. הלטיפה הופכת ללחיצה. ברור שיחד הולכים לעבור את זה.

עוד כמה רגעים של שתיקה ועיכול. פותחים את הפנסים. עושים הצבעה. לבחורים ולצוות יש אותו כוח החלטה. ברוב קולות מוחלט לחזור מעט אחורה, לחפש מקום מסודר ללינה. להמשיך לצעוד רק עם שחר.

הבקתה שממנה יצאנו, תפוסה בשעה הזו. זוג הרומנים שבתוכה כבר מזמן עלה על יצועו. מחר הם יפתחו את שערי בתייה וימכרו שתייה וכוסות תה לשורדים הנועזים. אנחנו עומדים לעשות את הלילה בשטח הקטן שבחצר. פורשים שטיחונים. שקי שינה. כשהמיטות מוכנות נאספים בצד לתפילת מעריב שבוקעת כל חשכה.

מתחלקים לקבוצות. ארוחת ערב, או מדויק יותר – ארוחת לפנות בוקר.

יש קבוצות שמשקיעות. מטגנים, מבשלים אורז. יש את אלו שמעדיפים לפרוס כמה ירקות ולפתוח שימורים. אני ור' חיים נאלצים לשוטט בין הקבוצות. גם זה מסתבר כחלק מהאתגר. "ללמוד לתת ולתרום לזולת – גם כשאין לך מספיק". במשימה הזאת, הבחורים עומדים בצורה יוצאת דופן.

אי שם לקראת השעה 2 בשעון שלי הישראלי – השעון המקומי לא ידוע לי – אני נכנס לראשונה בחיי אל תוך שק שינה. קה. לח. וקצת צפוף. מלמעלה אפשר לראות את כוכבי השמים. מתחת אפשר לחוש את האדמה המוצקה. עכשיו לך תנסה להירדם. אין ברירה. העייפות מנצחת. העייניים נעצמות.

אין לי מושג כמה זמן חולף. לפתע אני מתעורר כולם מתעוררים. גשם זלעפות מתפוצץ על השק. אין ברירה. נדחסים יותר, מתחת לגגון של הבקתה. דיוויד עוד מצליח למתוח את יריעת הברזנט ושוב נרדמים. היקיצה הבאה תהיה כבר עם קרני שמש מלטפות. בקצה הרגל אני מזהה לחרדתי כבל לבן מרחרח.

אה, והבחורים כאן לא יוצאים מהשק בלי ליטול ידיים מכוס חד פעמית גדולה. לא משהו שהכלב והרומני ראו בחייהם. הם מצלמים את הכל בסקרנות.

מטפסים: לסמוך ולשתף פעולה

לא יאומן מה שחמש שעות של שינה יכולות לעשות לגוף. כולם מזנקים. מחויכים. מוכנים בכל לב ונפש למסע. כמו יהודים טובים, מיד אחרי נטילת ידיים ומודה אני – מכינים קפה. שחור. עם סוכר. קבוצה אחת מנדבת את הפינג'אן שלה ואת הגזייה. מחר תהיה זו קבוצה אחרת.

פותחים מעגל. מתחממים. מעבירים הצהרות חיוביות. עושים משחק חברה קטן שבו אחד משייר מבט אל עבר מישוה שממולו עד שזה נשבר ומתחיל לחייך. המחייך בתורו מביט אל מישוה נוסף. מעביר אליו את החיוך. עד שכל המעגל מחייך.

אם חשבתם ששחרית באמצע טיול זה משהו שעושים בהבלעה, כנראה שלא הכרתם את תלמידי ישיבת 'ק-ה אכסוף'. שעה וחצי של שירים, תפילות וכוונות. אין עומדים להתפלל, עד אחרי רבע שעה של ניגוני התעוררות וכיסופים. פסוקי דזמרה הופכים לשיר אחד ארוך. קריאת שמע היא מעמד של קבלת עול מלכות שמים. כך עד 'עלינו', כשכמה גויי ארצות, מביטים ב'שורדים' המוזרים האלו עם קוביות שחורות ורצועות בראש ובידיים. וראו כל עמי הארץ את שם השם.

מעגל. הוראות. יוצאים לדרך.

טיפוס אימתני של תשע שעות רצופות. זה מתחיל עכשיו, בבוקר. יסתיים רק אחרי השקיעה המאוחרת בעשר בלילה. יהיו כמה הפסקות. כמה ארוחות. והרבה-הרבה התבוננות.

כאן חייבים לעצור רגע. להציץ סביב אל הנוף המשכר ולהבהיר: גם אם כל הטיול הזה נשמע מופרע וקצת חסר אחריות, הוא ממש לא. מדובר בעניין

מקצועי לכל דבה. לכל אורך המסע מתלווה גם חובש מד"א מוסמך. אגב, תיק העזרה-ראשונה שלו, גם הוא מתחלק בין החברים. בכל קטע דרך מישוה אחר סותב אותו – בנוסף לתיק הרגיל.

צריך חדות עין, אבל אנשי הצוות ובעיקר ר' חיים כץ עצמו, לא נחים לרגע. את שעות הצעידה הארוכות והמפרכות הם מנצלים. "השעות האלו שבהן אנחנו סובלים במשותף", מסביר לי המנהל הרוחני, הרב גומבו, "יוצרות קרבה אדירה אל הנפשות. לשיחות הפרטיות שמתקיימות כאן, דרך אגב, תוך כדי צעידה וטיפוס, יש משמעות כבירה. כמשגוח", הוא חושף, "לקח לי זמן להתרגל לרעיון הזה של ר' חיים כץ. אבל זה שווה. אני כבר יכול להבחין בשינויים קוטביים שמתחוללים פה בנפשות".

ויש רגעים שזהו. הרגליים לא מסוגלות להמשיך. חייבים עצירה. ר' חיים מנצל כל עצירה כזאת למשחק חברה טיפולי. במומחיות שקשה להבין במבט ראשון – הוא משנה משחקים לפי הצורך. ברגע מסוים הוא מאבחן שחסר אמון בין החברים. עוצרים. נעמדים בזוגות ומותחים ידיים זה מול זה.

כל אחד מהחברים יידרש לרוץ אל תוך הזוגות ולסמוך על החברים שפתחו לו את הידיים בדיוק ברגע הנכון.

נשמע קל? תנסו.

אחרי שכולם מסיימים. עולים שלב, עכשיו עושים את זה בעיניים מכוסות. רק לסמוך ולשתף פעולה.

שוב יוצאים לדרך.

כובשים: כל אחד לבד

כשהשמש הרומנית אוספת את קרניה, מישוה צועק: "הנה זה". בקתה קטנה. תחנת דרכים מבצבצת באופק.

מעולם לא שמחנו כל כך למראה ספסלי עץ. השילוט שעל הבקתה מלמד שהספקנו עשרות קילומטרים

ובעיקר שהעפלנו לגובה של כ-1,600 מטרים. הנוף נעשה הרבה יותר פראי. הנחלים שוצפים בחוזקה. החזן נעמד בראש. "אשרי יושבי ביתך", הוא מכריז. כולם מצטרפים. תפילה שלא תישכח.

שוב מתכנסים במעגל. מחליטים פה אחד להישאר כאן למנוחת לילה. כמה מהחברים מתלוננים שלא הספיקו את השיעורים היומיים מהבוקר. יש אור פנס קלוש בקומה העליונה. נפרדים מכמה לאי ומתיישבים ללמוד. רק הרגליים זועקות מכאב.

לאחר מכן מתיישבים לסעודת מרעים. כל הקבוצות מתארגנות יחדיו. מבשלים, מעשנים קופסאות טונה, מכינים ריקיקים, צולים, מטגנים. המרכיב הכי חשוב בסעודה הזו – הוא התיאבון. הלבבות נפתחים, סודות נחשפים. ההרים המצמיחים מתמלאים בשירה חסידית נוקבת לב.

מוזיקה היא השם האמצעי של ישיבת 'ק-ה אכסוף'. כמעט כל אחד מהיושבים כאן יודע לפרוט על גיטרה, לאלתר אקורדים, לשיר, להלחין ואפילו לעבד. עכשיו הם מפליאים כאן בשירת א-קפלה מפעימה.

לאחר מכן מתיישבים בעיגול. עושים 'עיבוד' ליום שחלף. כל אחד עם רגעי השיא שלו. ר' חיים מנתב את השיחה במומחיות. הרוב חוזרים אל רגע אחד מאוד מסוים באמצע הצעידה בבוקר. גשם זלעפות ירד. הגרביים נרטבו. כל השביל הפך למפל שוצף. נדחסנו כולנו מתחת לסככה שאלמוני נטע. רעדנו מקור והמתנו שהסערה תחלוף. הרגעים הללו שכולם יחד הצטופפו, נסכו הרבה ביטחון.

הלילה הבא, גם הוא בשק שינה, אבל הפעם לא על הרצפה, אלא על מזרנים מלוכלכים של בעל הבית. שלב ראשון אלו הרגליים הכואבות שמציקות. שלב שני אלו הגעגועים. שלב שלישי החלומות. ואז, אחד החברים מעיר את כולם.

יש לו בשורה יוצאת דופן. "מצאתי מעיין". הוא הלך בלי מפה ועם המון אינטואיציה. עכשיו הוא מציע לחברים לפתוח את היום בטבילת שחרית. דיוויד צועד בראש. מחפש מפרץ בנהר השוצף. בשיטות שרק הוא

יודע, הוא בודק את המים. את תוואי הזרם. ממש לא גבוה. אבל מספיק להכניס אצבע כדי לקפוץ בזעקה. מדובר במי קרח קפואים. בקור הזה, רק לעמוד ליד הנהר זו סגולה לשפעת.

"הבעל שם טוב אמר שטבילה במקווה לא יכולה להזיק", מכריז בחור אחד. הוא הנחשון שבחבורה. אחריו נכנסים כולם. אין אפשרות ליותר מטבילה אחת. הנשימה נעצרת. הגוף מאבד תחושה. וכשאין תנור באזור – יש עצה הרבה יותר מועילה. ריקוד חסידי שממריץ את מחזור הדם ומכיין את הלב לקראת תפילת שחרית נוספת של שעה וחצי ארוכות ומענגות.

במקום ארוחת בוקר מקבלים 'פצצת אנרגיה'. חופן של תערובת גרנולה. קשה להאמין כמה דבר כזה יכול להשביע ולתת מרץ. שוב יוצאים לדרך. היום כובשים את הפסגה. עם כוח רצון וסייעתא דשמיא אנחנו נגיע. רגע לפני שיוצאים, ר' חיים מכנס את כולם לעיגול. כל אחד צריך להוציא פתק קטן מתוך הידיים שלו. לפתוח, לקרוא, לא לספר לאיש מה כתוב שם, ולהחביא את הפתק בכיס. זה סוד. בכל פתק רשום שם של אחד החברים. אני קיבלתי את הפתק של מוישי.

אין לי מושג מה זה אומר עלי. עוד יומיים אדע.

יוצאים.

הטיפוס היום קצת יותר קל.

בכל זאת מתרגלים. העלייה

הרבה יותר תלולה. ראשי

ההרים כבר מבצבצים,

זרועים בכתמי שלג

קפואים. רגע לפני

שעולים אל הפסגה

האחרונה, ר' חיים מבקש

לעצור. הוא בוחר סלע

ענק. כל החברים מטפסים

עליו. אלו שמתקשים

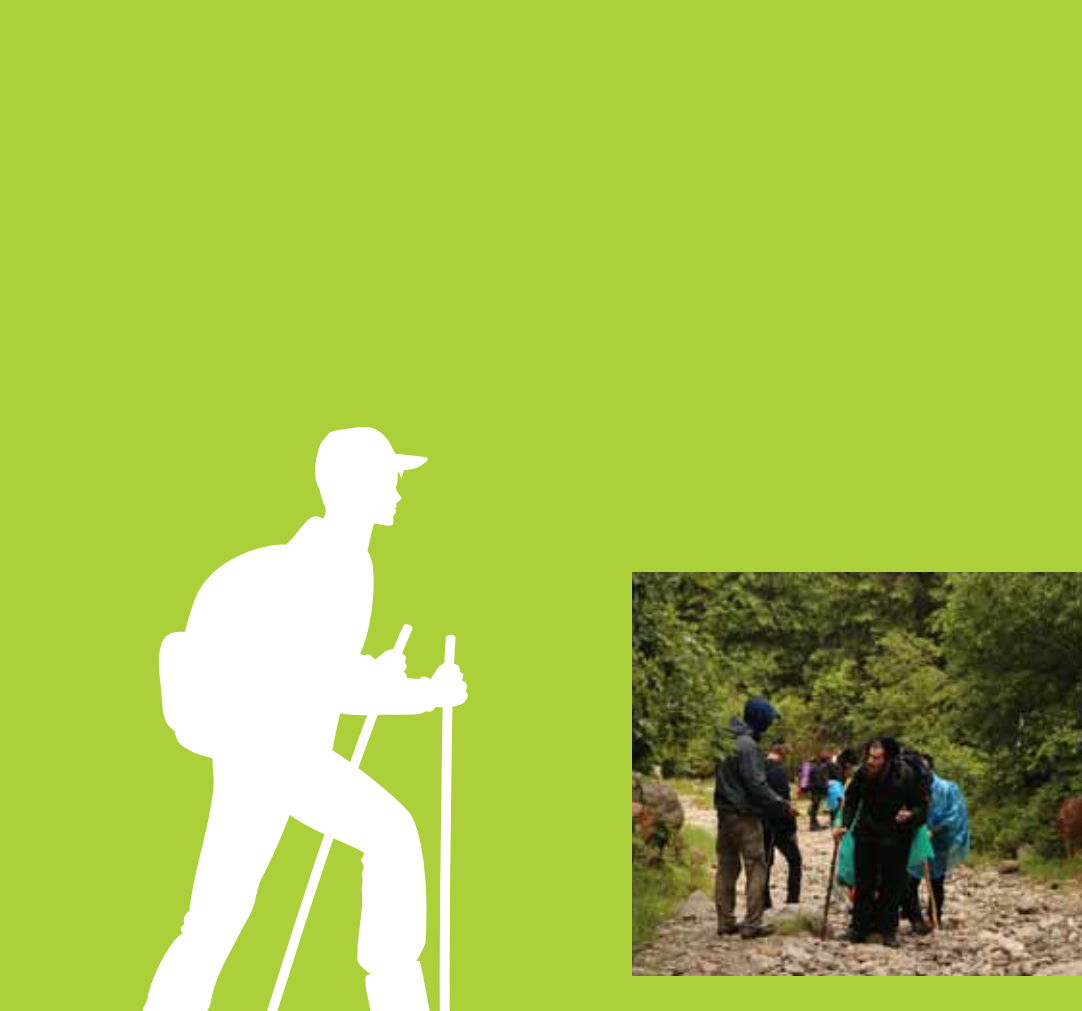
(והעיתונאי האורח ביניהם),

מקבלים עזרה מהחברים.

אלו מושכים מלמעלה,

לכבוש את הפסגה האישית. הבחורים חוצים את הנהר בדרך לפסגה

עומד ממול, שואל את עצמי איך לחדור. מה אני צריך לעשות. עד כמה נכון להתערב. זו פסגה לא פשוטה".

ההר שממול נעשה פתאום כל כך פואטי.

עכשיו יורדים מהסלע. "את הדרך הבאה", מפתיע ר' חיים, "אנחנו עושים כל אחד לבד. יש לנו דרך של חצי שעה. כשאתם מטפסים וכובשים, אני רוצה שתחשבו גם על הפסגה האישית שלכם, איזה צעד אתם מתכננים לעשות כדי להתחיל לטפס לכיוונה. אחרי שנגיע למעלה, אני רוצה לשמוע אתכם".

כדי להתחיל את הטיפוס, יש לחצות זרם נהר. כל החברים עומדים בשורה בצד אחד. הבחור הראשון יוצא לדרך. כולם זוכרים מה הפסגה שלפניו. הוא רוצה להקים בית יהודי. עכשיו הם מעודדים אותו. שרים לו 'עוד יישמע' בעוד שהוא חוצה את הנהר ומתחיל לצעוד לבד-לבד אל עבר הפסגה האישית והפיזית.

רק אחרי שהוא נבלע באופק משחררים את הבחור הנוסף. הוא רוצה לכבוש שעתיים של לימוד יומי. שרים לו 'לולי תורתך'. הוא חוצה ונעלם. כשהמשיג חוצה כבר אין הרבה מי שישיר. 'לכו בנים, שמעו לי' – שרים לו.

ואז מגיע הרגע לחשבון הנפש. ר' חיים כץ מישיר אלי מבט. "ומה איתך? מה הפסגה שאתה רוצה לכבוש?"

לחרדתי אני לא מוצא תשובה מניחה את הדעת. "אם אין פסגה", הוא קורץ לי, "נשארים כל הזמן בעמק. חבל". עכשיו אני יודע, זו הפסגה – להתחיל לטפס. להפסיק לשהות באזור הנוחות של המדרון. ללמוד משהו מהמצוינים האלו של ישיבת ק-ה אכסוף'.

את הדרך עד הפסגה אני עושה בצוותא עם ר' חיים. אני חייב להבין את הסוד של היהודי המיוחד הזה. הוא התחיל לפני שנים כמשיג קונבנציונלי. אבל אז הוא הרגיש שמהו חסר. הדרשות והדיבורים לא תמיד

אלו דוחפים מלמטה. בסופו של יום כולם ניצבים שם על ראש הסלע.

"אתם רואים את ההר שם ממול?" שואל ר' חיים. "זו הפסגה שאנחנו צריכים לכבוש. זה נראה בלתי אפשרי? יש לי בשורה בשבילכם. עוד חצי שעה כולנו, ללא יוצא מן הכלל, הולכים לעמוד שם למעלה". אבל זו לא הפסגה היחידה שאנחנו צריכים לכבוש בחיים. אחרי יומיים כל כך מאומצים – הוכחנו לעצמנו שאנחנו יכולים לעשות הכל. שכוח הרצון שלנו חזק יותר מכל דבר אחר.

עכשיו הוא דורש מכל אחד מהחברים לחשוף בפני כל היתר את ה'פסגה' שהוא משתוקק לכבוש בחייו ולא מצליח. מסתבר שיש דברים קשים יותר מלקפוץ לנהר קפוא. הרבה זמן של שתיקה. גם כאן יש 'נחשו'. "בעיניי הפסגה היא לזכות להקים 'בית טוב' בישראל, לראות ילדים טובים שלא יתייסרו במעברים בין ישיבות", הוא אומר. מישור אחר מספר על רצון להתגבר על ניסיונות. שלישי מתעמת עם פסגה של לימוד 'דף יומי'. ויש גם פסגות של להפסיק לפחד מאנשים, לא להתבייש. יש אחד שרוצה להתפייס עם אביו ויש גם מישור שמשתוקק שיפסיקו לראות בו חריג.

השיחה הכל כך מרגשת הזאת, מפלחת את הלב. בפמליה של מעלה, אני מתאר לעצמי, קודשא בריך הוא אומר: חזו חזו. בחורים חביבים שמתייסרים בלבטים ולא מתייאשים, מה הם מבקשים? לזכות לכבוש פסגות רוחניות.

אין הנחות. גם אנשי הצוות צריכים לספר על הפסגה שהם מתקשים לכבוש. בעיניים לחות הם מקשיבים למנהל הרוחני, הרב גומבו, שמספר על הפסגה – להצליח להגיע אל הלב שלכם. "לפעמים אני

שיעור אחת לחודש עם אבא שלו. יש גם מישור שלא מוצא שום עצה. הוא הולך לקבוע כל יום עשר דקות להתפלל על זה.

רגע של קנאה. הם כבשו. התקדמו. איפה אנחנו?

רצים:

סכנה: אמא ובייבי

השמש מתחילה לנטות. יש עוד שלוש שעות אור. אם נרצה להגיע חזרה לנקודת מנוחה, חייבים לרוץ. מרוץ נגד הזמן. מתנערים. עכשיו יש לר' חיים מסר: "אחרי שראיתם שזה אפשרי, תוכלו לעשות הכל. זה בידיים שלכם. רק תרצו". כולם רוצים. רצים. דוהרים. "אתה יודע", אומר לי בחור עם מבט מהורהר "לפעמים לרדת הרבה יותר קשה". גם בחיים זה כך, הוא מפתיע אותי. לאנשים מבחוץ נראה שזה פשוט – להתדרדר. אבל זה לא. בדרך כלל מישור דוחף אותך למטה. אתה לא יורד, אתה פשוט נופל. נשבר. מתרסק. מפחיד, מה שהניסיון עשה ללב של הילד הזה.

היעד הראשון נכבש. אחרי חצי שעה. מגיעים לתפילת מנוחה. מרחוק אני מבחין בדיויד משוחך עם עוד שני קולגות, שורדים. מבט הפנים שלו מפחיד. "חבר'ה", הוא צועק במבטא אמריקאי כבד, "זה לא פשוט". שני המטפסים מגרמניה מראים לו תמונה שהם צילמו לפני כמה שעות. פסיעות מאוד ברורות של דובים. גדול וקטן. "כנראה אמא ובייבי".

אסור להישאר כאן. חייבים להמשיך הלאה. שוב מתכנסים בעיגול. נותרה עוד שעה לשקיעה. כולם מחליטים שאסור לאבד רגע. את קטע הדרך הבא חייבים להספיק. במפה של דיויד נראה שיש שם אכסניית דרכים. רק צריכים לרוץ. אין ברירה. "ליתר

כולם למען אחד. טיפוס בפארק החבלים

הוא מוציא לוח גדול. מציב אותו ורושם את שמות כל התלמידים ואנשי הצוות. עכשיו כל אחד מאיתנו צריך לרשום לצד שמו, את הדבר שחוסם אותו מלהתקדם בחיים. גם כאן יש גילוי לב מדהים. לבחור אחד יש חשש מההורים. בחור שני מסתבך עם ה'מה יאמרו'. שלישי רושם 'ניסיונות'. רביעי רושם 'פחד קהל'. המשיג רושם 'מוסכמות'. הוא גם מסביר לבחורים בדיוק מה זה אומר. ויש משהו שרושם - 'העבר'. ההיסטוריה החמקמקה שרודפת אחריו ללא מנות. הוא חייב להשתחרר.

עכשיו מגיע אבי גולדנברג, מתמחה בהקמת פארקים חבלים טיפוליים.

הוא הכשיר את השטח מבעוד מועד. יש כאן שני תרגילים. תרגיל ראשון הוא גשה. רצועה ארוכה שמתוחה בין שני עצים. בגובה שלוש קומות. מהרצועה משתלשלים חבלים עם מגשים. כדי לצעוד על החבלים, כל אחד יצטרך לסמוך על החברים שלו. אם הם יעזבו את החבל או יפסיקו למתות, הוא עלול ליפול (גם כאן, הכל מאובטח. כל מטפס רתום וחגוה ראשו מוגן עם קסדה).

ואז מגיעים לאומגת הבאנג'. קצת מורכב להסביר בכתב כיצד היא פועלת. בגדול, כל החברים מרימים את אחד החברים לגובה של עד ארבע קומות. כשהוא מגיע לשם, יש לו רק דרך אחת לרדת. לשחרר קפיץ מתכתי שישחרר את אחת הרצועות ויעיף אותו למרחק של כמה עשרות מטרים.

אלא שגם כאן, לא מדובר בסתם כיף. כל בחור שעולה, זוכה לעידוד מכל החברים. כולם שרים לו ומנסים לפוגג את הפחד. הבחור עצמו בוחר כמה גבוה הוא מוכן שיעלו אותו. רוב הבחורים מבקשים לעלות עד הסוף. ואז, הם מתרכזים במחסום שלהם. לוקחים אוויר, עוצמים עיניים ובבת אחת שוברים את המחסום ונוזקים אל השחרור.

"המסע שלנו", מכריז ר' חיים, "לעולם לא מסתיים. כל החיים הוא ממשך. אבל אנחנו כבר לא מפחדים. בעזרת השם נגיע עד סוף המסלול". מעגל גדול של בחורים מקפץ בין הרי יהודה. "והעיקר, והעיקר - לא לפחד כלל". ■

אחר ממשתפי המסע. "יש לכם עכשיו חצי שעה. כולנו מתפורים כאן באזור. תחפשו איזו מתנה שלדעתכם מאפיינת ומתאימה לאישיות של החבר שלכם. עוד חצי שעה כולם חוזרים". חצי שעה אני משוטט בתוך כפר רומני נידח. מחפש מתנה לבחור שרק לפני כמה ימים הכרתי. הטבע הוא לא סופרמרקט. יש רק דשא, שלוליות ונביחות. "זה בדיוק העניין", יסביר לי אחרי זה ר' חיים כץ. "המתנה הכי גדולה זה לחשוב על השני ולהיות מוטרד ממנו". אחרי חצי שעה כולם מתכנסים. כל אחד מחזיק בידו חפץ מסוים. עכשיו טקס הנתינה. זה לא קל. לחלק מהבחורים ממש קשה להישיר מבט ולשבח משהו אחר. ויש כאלו שממש נבוכים לשמוע את שבחם שלהם. הם מעווים פנים. אבל אסור להם להפריע. אחרי נאום קצר של כל נותן, קמים ולוחצים ידיים בהתרגשות.

מישהו מרים מכונה קפיצית חלודה. הוא רוצה לתת את זה לחברו, שבעיניו הוא האיש הנכון במקום הנכון. ידי הזבח שלו תמזי יכולות להקן כל דבר. הוא משוכנע שגם את המכונה הפגומה הזו הוא יצליח... מישהו מרים אבן סלע יצוקה. הוא מקדיש אותה לחבר שלא נשבר, שממשיך בכל מצב ונותר איתו. אחד מביא צרור פרחים מלבלב, יש גם מישהו שהביא כלי זכוכית מלא מים - שהם רמז לתורה.

ניגון של פרידה. מנחה בדריכות של נעילה. עוד מעט תגיע הרכבת שתוביל אותנו בנסיעת לילה ארוכה ארוכה - שש שעות לקראיובה, וממנה הביתה.

קופצים: הכי גבוה שאפשר

והמסע הזה לא תם. חודשיים חולפים. אני מקבל הזמנה ל'סיכום המסע' בחוות שמשון שליד כפר אוריה. שוב אני פוגש את בחורי 'ק-ה אכסוף'. הפעם גם ראש הישיבה משתתף עימם - הרב נתן (נות) שטיינברג. גם כאן הם עשו לינה של לילה ועבודה של סדנאות ODT. לקראת אחר הצהריים, יוצאים לעוד מסע. "כל אחד מאיתנו יודע כבר מה הוא רוצה, איזו פסגה הוא צריך לכבוש, ועד כמה כוח הרצון שלו יכול לנצח הכל", מכריז ר' חיים. "עכשיו נשאר לנו לקרוע ולבטל את הפחד. את הדבר שחוסם אותנו. את המפריע הגדול".

יד אוזחת ביד ולב נשפך ללב. תוך כדי צעידה, אני מתוודע לסיפורי חיים מורכבים. לניסיונות, ובעיקר למלחמה עיקשת. את שלוש השעות הבאות, איש מאיתנו לא יוכל לשכוח. הושענא שלוש שעות. אחרי שעותיים מתפקדים. כולם כאן. עוצרים. ר' חיים מבקש לעשות הפסקה. הוא מבקש מכולנו לזכור את הרגעים האלו. בכל פעם שיתייצב מולנו ניסיון כלשהו, להיזכר ב'תיקון חצות' של הקרפטים. אנחנו מרחק שעה מהיעד. הוכחנו לעצמנו שאנחנו יכולים לגבור על כל קושי. עכשיו מכבים את הפנסים. נעמדים במעגל ומתחילים לשיר. "גם מאחורי הדברים הקשים העוברים עליך, אני עומד, אני עומד".

ניגון רודף ניגון. הנפש כאילו יצאה מכבלי הגוף. הפעם זה לא גשם, אלא דמעות ורתחות שאי אפשר לעצור. שתיים לפנות בוקר. לפי המפה נותרה עוד רבע שעה ליעד. אלא שאז בבת אחת כולם נעצרים. מרחוק, מתוך האפלה, יש מחזה מצמית. חמישים זוגות עיניים-זוהרות ננעצים בנג. השערות סומרות. ואז מתחילות נביחות. מישהו כבר צועק 'שמע ישראל'. דיוויד נדרך. אין לאן לסגת. מתקרבים. מקלות, אבנים וכל מה שבא ביד.

עבת אחת, הפחד הופך לחצוק גדול. דבר כבשים לפנינו. שני כלבי שמירה שחוללו את המהומה. עכשיו הם פוסעים בתום. רגש הקלה מחוץ הוא סיום כביר ללילה המפרך הזה. עכשיו, אחרי שחלף הפחד, כאבי הגוף מתפרצים באחת. אני כבר חושב על שק השינה, אבל הבחורים של 'ק-ה אכסוף' לא מוותרים. עוד לא התפללנו מעריב.

משחקים: מתנה מנשמה זרה

היום האחרון מוקדש להתבוננות משותפת. להטמיע את המסרים והחוויית שעברנו בנפש. לחזור לישיבה עם כוחות מחודשים. הרבה תרגילים, משחקי חברה מתוחכמים - שמשלבים גוף ונפש - יש לר' חיים כץ. הוא נעזר בחבלים, לוח, ציורים וכל המקצוענות שעשרות ישיבות בארץ משלמות כדי ליהנות ממנה. יש גם תרגיל פרידה. כולנו מכונסים בחדר הקטן של תחנת הרכבת. לפני יומיים, מזכיר ר' חיים, כל אחד מאיתנו קיבל פתק שהיה רשום עליו שם של בחור

ביטחון תקשרו את הפנסים לראשים". עוד הוראה חשובה: "לשמור על קשר עין בין אחד לשני". אין זו אגדה. כוח הרצון מסוגל לדברים בלתי אפשריים. עובדה, יהודי שכל יומו על כיסא משרד, מוצא את עצמו עומד ליד בקתת עץ. דרך ירידה של כמה קילומטרים בתוך שעה. אלא שהבקתה הקטנה חשוכה. רק נביחות נשמעות באופק. כמה דקות חולפות. בעל הבית יוצא. עיניים מתודלקות באלכוהול. נראה שהערגו אותו.

בשורות רעות: אין לו מקום עבורנו. ולא, בשום אופן אנחנו לא יכולים לישון מסביב לבקתה שלו. גם הוא שמע שיש דוב בסביבה. עוד חצי שעה הוא משחרר את כלבי הציד שלו. שיתריעו בפני כל סכנה. הוא לא מציע לבדוק את השיניים שלהם. שקי השינה לא עבים מספיק.

לראשונה במסלול הזה, אני מרגיש פעימות לב מואצות. לכל אורך השיחה הזו בחורים עומדים בחוץ. מתפללים, מקבלים קבלות טובות. מתחזקים. ר' חיים לוקח פיקוד. כמה מילות הרגעה. הרבה אמונה. אנחנו כאן ביחד, נתגבר גם על הקושי הזה - אדרבה, זה יחזק אותנו. כמו כל רגע קשה בחיים, הכי מסוכן זה לאבד עשתונות. חיבוק קבוצתי גדול והבטחה "בעזרת השם נעשה ונצליח".

דבר ראשון מתחלקים לזוגות. "לאורך כל המסלול, רק אחד מדליק את הפנס. אנחנו חייבים לחסוך בטרייות". פנס אחד יכול להאיר לצמד. לאורך הדרך, זה יחבר כאן זוגות, כשכל אחד ידאג בכל מאודו לזה שלצידו. לאחר מכן מתפקדים ל'מספרי ברזל'. כל אחד מהנוכחים מקבל מספר מאחד עד עשרים. אחת לרבע שעה, כל השיירה עוצרת, דיוויד יכריז את מספרו "אחת", ואחריו הבא בתור. לא זזים עד שהאחרון צועק "עשרים". כך אנחנו יודעים שאף אחד לא הלך לאיבוד. בחור אחד לידי מבקש לעצור. הוא מברך 'שהכל'. עושה 'בורא נפשות' ומיד לאחר מכן מתפלל 'תפילת הדרך'. כל מילה נשמעת מצמררת. "תצילנו מכף כל אויב ואורב, ליסטים וחיות רעות, ומכל מיני פורענויות המתרגשות לבוא - ותשמע קול תחנונינו".

יוצאים לדרך. במהירות ובזהירות. רק הפנס מאיר את הצעד הבא. כל ירידה על סלע צריכה להיות מחושבת. כשהפחד תוקף, כל שאר המיחושים נעלמים. אין יותר כאבי גב, גם הרגליים נעשות קלות כאיילות.

יוצאים לדרך. המנהל הרוחני הרב גומבו והבחורים בשדה התעופה קאריובה